

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristölupavastuualue
Birger Jaarlin katu 15
PL 150, 13101 Hämeenlinna

Liikennevirasto ja Helsingin Satama Oy hakevat vesilain mukaista lupaa Vuosaaren satamaan johtavan meriväylän ja Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja sataman väylän syventämiselle sekä uuden pistolaiturin rakentamiselle. Samalla haetaan Vuosaaren satamaan johtavan julkisen kulkuväylän perustamista koskevan päätöksen muuttamista tarvittavilta osin. Hankkeesta vastaa Vuosaaren meriväylän osalta Liikennevirasto ja Vuosaaren sataman vesiliikennealueen, sataman väylän ja uuden pistolaiturin osalta Helsingin Satama Oy.

Vuosaaren satamaan johtava väylä ja osa sataman vesiliikennealueesta on tarkoitus syventää nykyisestä 11,0 m:n kulkusyvyydestä 13,0 m:n kulkusyvyyteen. Vuosaaren sataman koillisosaan on lisäksi tarkoitus rakentaa uusi noin 250 m:n pituinen paaluperustainen pistolaituri. Väylän ja sataman syventämisestä sekä uuden pistolaiturin sijainnista ja päämitoista on laadittu yleissuunnitelmat. Hankkeen toteuttaminen edellyttää ruoppauksia, vedenalaista louhintaa, läjitystä sekä uuden pistolaiturin rakentamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Nykyinen Vuosaaren satamaan johtava meriväylä syvennetään kulkusyvyydestä 11,0 m kulkusyvyyteen 13,0 m. Vuosaaren väylän (4927) haraustaso (hs) on MW₂₀₁₄ -15,5 m ulko-osassa ja MW₂₀₁₄ -15,0 m sisäosassa. Vuosaaren sataman väylän (4921) haraustaso (hs) on MW₂₀₁₄ -14,3 m. Suunniteltu väyläalue noudattelee pääosin nykyistä väyläaluetta. Syventämishanke ei vaikuta meriväylän linjaukseen.

Osa Vuosaaren sataman vesiliikennealueesta syvennetään 13,0 m:n kulkusyvyyttä vastaavaksi. Syventämishanke ei vaikuta sataman vesiliikennealueen rajaukseen. Kaikki syvennettävät alueet sijaitsevat ruopattavia reunaluiskia lukuun ottamatta nykyisellä vesiliikennealueella. Vuosaaren sataman vesiliikennealueen syvennettävän osan haraustaso on MW₂₀₁₄ -14,3 m.

Meriväylän väyläalueen ja reunaluiskien ruopattavien maamassojen kokonaismääräksi on arvioitu noin 290 000 m³kr ja louhittavien massojen määräksi noin 310 000 m³kr. Meriväylältä ruopattavat massat koostuvat pääosin koheesiomaalajeista, mutta seassa on myös jonkin verran kitkamaita.

Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja reunaluiskien ruopattavien maamassojen kokonaismääräksi on arvioitu noin 820 000 m³kr ja louhittavien massojen kokonaismääräksi noin 40 000 m³kr. Pääosa sataman vesiliikennealueelta ruopattavista massoista on koheesiomaalajeja.

Sedimenttitutkimuksen perusteella Vuosaaren satamaan johtavalta väylältä ja sataman vesiliikennealueelta ruopattavissa massoissa esiintyvät haitta-ainepitoisuudet ovat pieniä. Kokonaisuutena ruopattavien massojen haitta-ainepitoisuudet ovat alhaisia, mikä johtuu osaltaan siitä, että kyseisiä alueita on ruopattu aikaisemmin Vuosaaren sataman rakentamisen yhteydessä.

Meriväylän ja sataman vesiliikennealueen ruoppausmassat on tarkoitus kuljettaa ja läjittää ulkomerialueelle yli 20 km:n etäisyydellä Vuosaaren satamasta sijaitsevalle Vuosaaren meriläjitysalueelle.

Sedimenttitutkimustulosten perusteella on laadittu ruoppausmassojen läjityskelpoisuutta koskeva riskiarvio. Riskiarvion mukaan kaikki syvennettäviksi suunniteltujen alueiden ruoppausmassat voidaan sijoittaa Vuosaaren läjitysalueelle.

Hankkeen yhteydessä louhittaville kalliomassoille pyritään mahdollisuuksien mukaan löytämään hyötykäyttökohteet. Louhetta voidaan hyödyntää esim. väylän varrella sijaitsevien saarten rantojen eroosiosuojauksessa. Louhetta voidaan tarvittaessa myös sijoittaa läjitysalueen eteläisimpään osaan.

Vuosaaren sataman koillisosaan on tarkoitus rakentaa uusi paaluperustainen pistolaituri. Uuden pistolaiturin pituus on noin 250 m ja se on suunniteltu molemminpuoliseen käyttöön. Laiturin eteläpuolella haraustaso on MW₂₀₁₄ -14,3 m ja pohjoispuolella MW₂₀₁₄ -9,2 m. Suunniteltu pistolaituri sijoittuu kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin omistamalle vesialueelle.

Hankealueen läheisyydessä on luonnonsuojelualueita ja Natura 2000-verkoston alueita. Mahdollisia vaikutuksia alueiden tilaan pienennetään rakentamisen aikaisilla toimenpiteillä.

Hankkeella ei ole pitkäaikaisia negatiivisia vaikutuksia vesiympäristöön tai sen käyttöön. Hankkeella ei ole pysyviä vaikutuksia kalastoon tai kalastukseen.

Hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia alueen rakennettuun ympäristöön. Vuosaaren väylän ja sataman laivaliikenteelle aiheutuvat työnaikaiset häiriöt pyritään minimoimaan ruoppaustöiden työsuunnittelulla.

Laajamittaiset ruoppaustyöt tulevat aiheuttamaan veden tilapäistä samentumista työkohteiden läheisyydessä. Samentuminen johtuu merenpohjan kiintoaineen sekoittumisesta veteen ruoppaustöiden yhteydessä. Ruoppaukset ja vedenalaiset louhinnat saattavat aiheuttaa tilapäistä häiriötä läheisissä saarissa kuten mm. Pikku Niinisaarella, Mölandetilla, Krokholmenilla, Skogsholmenilla, Musta-Hevosella ja Kuiva-Hevosella sijaitsevalle loma-asutukselle.

Syventämishankkeen toteutuksen alkaisesta vesistövaikutusten tarkkailusta laaditaan erillinen tarkkailusuunnitelma, joka toimitetaan Uudenmaan ELY -keskuksen ja tarvittaessa Varsinais-Suomen ELY -keskuksen hyväksyttäväksi hyvissä ajoin ennen hankkeen käynnistymistä. Louhintojen ääriävaikutuksia tullaan seuraamaan kyseisiin töihin liittyvin vakiomenettelyin.

Vuosaaren väylän ja sataman vesiliikennealueen syventämishankkeen päähyöty on suurempien aluskokojen pääsyn mahdollistaminen satamaan ja konttikuljetusten taloudellisten edellytysten paraneminen. Alusten syväysten kasvattaminen lisää aluskohtaista lastitulavuutta, mikä parantaa kuljetustaloutta. Kuljetustalouden parantuminen on suorassa suhteessa merikuljetusten päästöjen vähenemiseen kuljettua lastiyksikköä kohti.

Hanke on erittäin tärkeä Vuosaaren sataman kilpailukyvyn säilyttämiseksi ja kehittämiseksi Venäjällä ja Baltiassa sijaitseviin kilpailijasatamiin nähden. Hankkeen toteuttaminen on lisäksi edellytys Metsä Fibre Oy:n uuden biotuotetehtaan mittavien kauko- eli over seas -vientikuljetusten toteuttamiseksi ilman Keski-Euroopassa tapahtuvaa uudelleenlastausta. Hankkeella on merkittävä valtakunnallinen taloudellinen merkitys.

Hankkeen on arvioitu olevan yhteiskuntataloudellisesti valtakunnallisesti kannattavimpia väylähankkeita. Hankkeen hyöty-kustannussuhde on vähintään 2,8.

Hanke ei ole luonnonsuojelulain, jätelain, maankäyttö- ja rakennuslain tai muinaismuistolain vastainen eikä ole ristiriidassa vesienhoitosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden kanssa. Hankkeen vaikutuksia tullaan seuraamaan vesilain 3 luvun 11 §:ssä esitetyn mukaisesti.

Hakijoiden tai hakijoiden omistajaorganisaatioiden omistukseen tai muihin käyttöoikeuksiin perustuva hallintaoikeus hankealueeseen ja hankkeen potentiaaliin haikka-alueeseen on huomattavan suuri.

Hanke on yleisen tarpeen vaatima ja siitä koituu huomattavaa hyötyä Helsingin Satama Oy:lle sekä koko Suomen elinkeinoelämälle. Hakijoiden näkemyksen mukaan vesilain 3 luvun 4 §:n 2 momentin mukaiset luvan myöntämisen yleiset edellytykset ovat siten voimassa.

Yksityiskohtaiset tiedot hankkeesta ilmenevät oheisesta FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n laatimasta hakemussuunnitelmasta.

Hakijat ovat tehneet hakemussuunnitelman liitteenä 13 olevan esityksen syventämishankkeeseen liittyvien edunmenetysten korvaamisesta ja kompensatioista. Hakijat pyytävät, että aluehallintovirasto ratkaisee hakemuksen edunmenetysten korvaamisen ja kompensatioiden osalta erikseen ja antaa tältä osin erillisen päätöksen vesilain 11 luvun 18 §:n mukaisesti. Perusteluna tälle on, että Vuosaaren satamahankkeen vuosina 2003 - 2008 tapahtuneeseen toteuttamiseen liittyviä korvauksia koskeva oikeusprosessi on vielä kesken eikä tietoa prosessin päättymisajankohdasta valitustuomioistuimissa toistaiseksi ole. Tämän johdosta on mahdollista, että Vuosaaren satamahankkeen toteuttamiseen liittyvät korvauskysymykset nousevat esille myös syventämishankkeen lupakäsittelyssä ja aluehallintoviraston päätöksestä mahdollisesti jätettävissä valituksissa. Hakijoiden käsityksen mukaan hakemuksen jakaminen erilliseen hankkeen toteuttamistoimenpiteitä ja väyläpäätöksen muuttamista koskevaan hakemusasiaan sekä erilliseen korvauksia ja kompensatioita koskevaan hakemusasiaan olisi hankkeen kiireellisen toteutusaikataulun kannalta tarkoituksenmukaista.

Edellä esitettyyn ja oheiseen hakemussuunnitelmaan viitaten Liikennevirasto pyytää kunnioittavasti, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Liikennevirastolle hakemuksen mukaisesti luvan Vuosaaren satamaan johtavan meriväylän (4927) syventämiselle ja muuttaa Länsi-Suomen vesioikeuden päätösten 9.7.1998 nrot 48-52/1998/3 kohtaa 10.4.5 (Vuosaaren satamaan johtavan julkisen kulkuväylän perustaminen) tarvittavilta osin.

Edellä esitettyyn ja oheiseen hakemussuunnitelmaan viitaten Helsingin Satama Oy pyytää kunnioittavasti, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Helsingin Satama Oy:lle hakemuksen mukaisesti luvan Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja Vuosaaren sataman väylän (4921) syventämiselle sekä uuden pistolaiturin rakentamiselle.

Helsingissä 29. päivänä syyskuuta 2015

Päivi Nuutinen

johtaja

Kimmo Mäki

toimitusjohtaja

Olli Holm

asiantuntija

Hakijan yhteystiedot:

Helsingin Satama Oy

PL 197

00141 Helsinki

Hakijan yhteystiedot:

Liikennevirasto

Helsingin toimipiste

Opastinsilta 12 A

00521 Helsinki

Yhteyshenkilöt:

Jukka Kallio, johtaja

Pekka Hellström, kehittämisspäälikkö

Helsingin Satama Oy

PL 197

00141 Helsinki

Puh. (vaihde) 09 310 1621

jukka.kallio@portofhelsinki.fi

pekka.hellstrom@portofhelsinki.fi

Yhteyshenkilöt:

Olli Holm, asiantuntija

Simo Kerkelä, yksikön päällikkö

Liikennevirasto

Opastinsilta 12 A

00521 Helsinki

Puh. (vaihde) 0295 34 3000

oli.holm@liikennevirasto.fi

simo.kerkela@liikennevirasto.fi

LIITE: Vuosaaren meriväylän ja Vuosaaren sataman vesialueen syventäminen, hakemussuunnitelma vesilain mukaista lupahakemusta varten (4 suunnitelmakansiota)

11

12